

25. Kőrösi Csoma Sándor

Kárpát-medencei Földrajzverseny

2018

2019

FIGYELEM!!!

- **Munkaidő: 120 perc**
- **Semmilyen segédeszköz nem használható**
- **Csak tollal kitöltött, javításmentes megoldásokat fogadunk el.**

Tanulói adatlap (kitöltendő nyomtatott nagybetűkkel)

Versenyző neve:

Évfolyama:

Iskola neve:

Iskola címe:.....

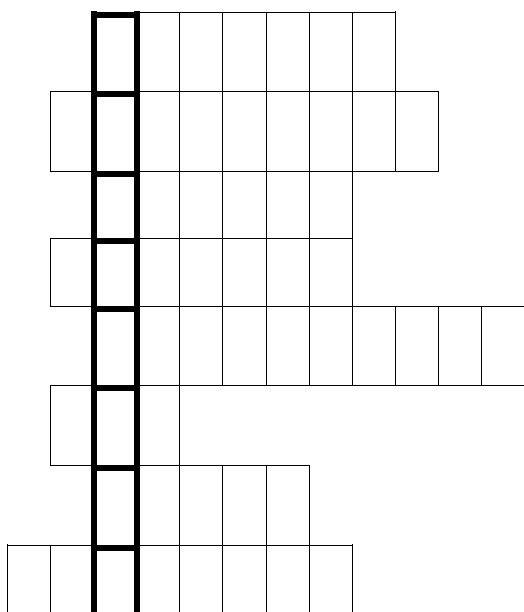
Felkészítő tanár neve:

Oroszország – Россия – Rosszija

Kőrösi Csoma Sándor nemzetközi földrajzverseny - 2019. Szekszárd I. forduló

I. Akrosztichon

A □-be írd be a helyes megfejtéseket! Minden □ egy betűnek felel meg. A vastagon szedett □-ben lévő betűk összeolvasva egy Oroszországhoz kapcsolódó – 2 szóból álló – fogalom nevét adják. (A kétjegyű betűk elemei külön □-be írandók.)

Hegység a Volga mentén, amelyről autómárkát neveztek el.

Vulkánokban, gejzírekben gazdag hatalmas félsziget.

Európa legnagyobb tava.

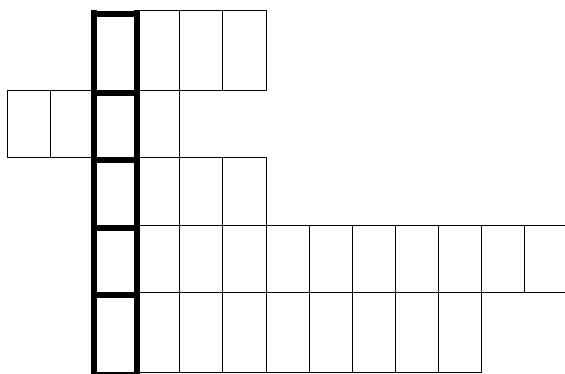
Oroszország legnagyobb vállalata.

Szentpétervár egyik leghíresebb épülete (UNESCO Világörökség).

A magyar történelem egyik legszomorúbb eseményéhez kapcsolódó folyó.

Az egyetlen futballkapus, aki Aranylabdát kapott.

Magyarországon is működő orosz bank.

Nép az Északi-Ural nyugati előterében, nyelvrokonunk.

Variszkuszi hegység Európa és Ázsia határán.

Szibériai folyó, hatalmas deltatorkolattal.

-fok, Eurázsia legészakibb szárazföldi pontja.

-felföld, az északi féltekén mért leghidegebb hőmérséklet helye.

A □-ben szereplő betűk összeolvasva:

Mit jelent magyarul a fogalom?

Mit jelent a fogalom földrajzi szempontból?.....

.....
.....

(13 + 3 pont)

II. Kakukktojás

A következő fogalmak – 1-1 kivételével – valamilyen földrajzi logikai alapon összetartoznak. Jelöld meg annak a betűjelét, amelyik **nem illik** a többi közé! Indokold válaszod!

1. a) Ob
b) Amur
c) Jenyiszej
d) Jana
e) Ingyigirka

.....

2. a) Hruscsov
b) Brezsnyev
c) Sztálin
d) Putyin
e) Andropov

.....

3. a) mari
b) udmurt
c) mordvin
d) karél (karjala)
e) oszét

.....

4. a) Murmanszk
b) Vlagyivosztok
c) Szevasztopol
d) Jekatyerinburg
e) Kalinyingrád

.....

5. a) tundra éghajlat
b) szubarktikus éghajlat
c) kontinentális éghajlat
d) mediterrán éghajlat
e) szubtrópusi monszun éghajlat

.....

6. a) Voronyezs
b) Szentpétervár
c) Szuzdal
d) Vlagyimir
e) Moszkva

.....

7. a) Zaporozsec
b) Volga
c) Csajka
d) Zsiguli
e) Moszkvics

.....

8. a) Tolsztoj
b) Lermontov
c) Kaszparov
d) Gorkij
e) Gogol

.....

9. a) Tretyakov Képtár
b) Blazsennij-székesegyház
c) Balsój Tyeatr (Nagyszínház)
d) Ermitázs
e) Puskin Múzeum

.....

10. a) Gazprom
b) Kaspersky Lab
c) LUKoil
d) Rosznyefty
e) Szurgutnyeftyegez

.....

(10 pont)

III. Mennyiségi összehasonlítás

Az alábbi feladatoknál két mennyiség nagyságrendi viszonyát kell eldöntened!

A választási lehetőségek:

A = "a" nagyobb, mint "b"

B = "b" nagyobb, mint "a"

C = "a" és "b" egyforma, vagy közel azonos

A helyes válasz betűjelét írd a feladat előtti kipontozott vonalra!

- 1. a, A tatár nemzetiségű lakosok aránya Oroszországban
b, A baskír nemzetiségű lakosok aránya Oroszországban
- 2. a, A Kamcsatka-félsziget területe
b, Magyarország területe
- 3. a, Szentpétervár lakosainak száma
b, Moszkva lakosainak száma
- 4. a, A Jenyiszej hossza
b, A Volga hossza
- 5. a, A csernozjom talaj termőképessége
b, A podzol talaj termőképessége
- 6. a, A muszlim hívők száma Oroszországban
b, A keresztény ortodox hívők száma Oroszországban
- 7. a, Az orosz export mértéke Németországba
b, Az orosz export mértéke Kínába
- 8. a, A csapadék évi mennyisége Szentpéterváron
b, A csapadék évi mennyisége az Ob vidékén
- 9. a, A kőolaj és földgáz értékének aránya az orosz exportban
b, A gépipari termékek értékének aránya az orosz exportban
- 10. a, A Cserszkij-hegység kora
b, A Verhojanszki-hegység kora
- 11. a) Az atomenergia aránya Oroszország energiatermelésében
b) A fosszilis fűtőanyagokra épülő hőerőművek által termelt villamos energia aránya Oroszországban
- 12. a, Az olimpiákon torna sportágban szerzett aranyérmek száma (Szovjetunió nélkül)
.. b, Az olimpiákon atlétika sportágban szerzett aranyérmek száma (Szovjetunió nélkül)

(12 pont)

IV. Többszörös választás

Az alábbi feladatokban egy állításhoz négy fogalom (válasz) tartozik. Az állítás nem csak egy fogalomra (válaszra) vonatkozhat, hanem többre is (ill. egyikre sem) a következő variációk szerint:

- A = az állítás az 1., a 2. és a 3. fogalomra (válaszra) igaz
- B = az állítás az 1. és a 3. fogalomra (válaszra) igaz
- C = az állítás a 2. és a 4. fogalomra (válaszra) igaz
- D = az állítás csak a 4. fogalomra (válaszra) igaz
- E = az állítás mind a négyre igaz
- F = az állítás egyikre sem igaz

A pontozott vonalra írd a helyes válasz betűjelét!

1. Olimpiai város
..... 1. Szentpétervár
 2. Moszkva
 3. Jekatyerinburg
 4. Szocsi

2. UNESCO Világörökség
..... 1. Kizhi Pogost (az Onyega-tó szigetén)
 2. Bajkál-tó
 3. Szuzdal
 4. Novgorod

3. Részben vagy egészben a Variszkuszi-hegységrendszer része
..... 1. Ural
 2. Kola-félsziget
 3. Altáj
 4. Kamcsatka-félsziget

4. Melyik megállapítás igaz?
..... 1. A pleisztocén jégkorszak idején Szibériában hidegebb volt,
 mint a Kelet-európai-síkvidéken (ugyanazon földrajzi szélességen).
 2. A pleisztocén jégkorszak idején Szibériában kiterjedtebb volt a jég
 nagysága, mint a Kelet-európai-síkvidéken.
 3. A pleisztocén jégkorszak idején Szibériában kevesebb csapadék hullott,
 mint a Kelet-európai-síkvidéken.
 4. Ma Szibériában a jégkorszaki morénahátságok nagyobbak, jelentősebbek,
 mint a Kelet-európai-síkvidéken.

5. Melyik magyarországi nagyberuházáshoz kapcsolódik Oroszország?
..... 1. Az új Puskás-stadion építése
 2. A nyugat-magyarországi autópálya/autóút-hálózat bővítése
 3. A 2023. évi budapesti Atlétika VB rendezése
 4. A paksi atomerőmű bővítése

6. A jég alakította ki
..... 1. Onyega-tó
2. Kaszpi-tó
3. Csúd-tó
4. Bajkál-tó
7. Vízirajzi szempontból lefolyástalan területnek számít
..... 1. Léna-medence
2. Volga-medence
3. Amur-vidék
4. Kaszpi-mélyföld
8. Feketeszén-kitermelése jelentős
..... 1. Tunguszka vidéke
2. Kuznyeck-i-medence
3. Pecsora-medence
4. Kola-félsziget
9. Autóipara jelentős
..... 1. Szentpétervár
2. Uljanovszk
3. Moszkva
4. Minyeralnij Vodi
10. Melyik „leg” található Oroszországban?
..... 1. Európa legmagasabb pontja
2. Eurázsia legmagasabb vulkánja
3. Eurázsia legkeletibb pontja
4. A Föld legmélyebb tava

(10 pont)

V. Párosítások

a) A fogalmak mellé írd, melyik folyó, tó vagy tenger partjára települt a város!

1. Szentpétervár	
2. Moszkva	
3. Szamara	
4. Volgográd	
5. Vlagyivosztok	
6. Irkutszk	
7. Krasznojarszk	
8. Murmanszk	

(8 pont)

b) A híres orosz emberek mellé írd a hozzájuk tartozó tudomány vagy művészet betűjelét!

1. Repin		A) orvostudomány
2. Kalasnyikov		B) zene
3. Mengyelejev		C) irodalom
4. Szolzsenyicin		D) talajtan
5. Pavlov		E) űrkutatás
6. Laptjev		F) filmművészet
7. Ciolkovszkij		G) tengerészet, hajózás
8. Tarkovszkij		H) haditechnika
9. Dokucsajev		I) festészet
10. Rachmaninov		K) kémia

(10 pont)

c) A híres orosz vállalatok, márkák mellé írd a hozzájuk tartozó gazdasági ágazat betűjelét!

1. Tupoljev		A) sörgyártás
2. AvtoVAZ		B) repülőgépgyártás
3. VMZ Voronyezsi Gépgyár		C) szénhidrogén-bányászat
4. Aeroflot		D) légitársaság
5. Baltika		E) informatika
6. Rosznyefty		F) rakétahajtóművek
7. Interfax		G) autógyártás
8. Kaspersky Lab		H) teherautógyártás
9. KamAZ		I) hírvégzés

(9 pont)

VI. Hozzárendelés

Az alábbi fogalmakat, állításokat rendeld az adott földrajzi nevekhez! A számokat írd a fogalmak után! Egy számot több helyre is írhatsz, de **a helytelen válaszok mínusz pontot jelentenek!**

Kelet-európai-síkvidék

Nyugat-Szibéria

Közép-Szibéria

Távol-Kelet

1. Földünk 2. legnagyobb feltöltött alföldje
2. Területén 4000 méteres csúcs található
3. Alapja ősmasszívum
4. Gyémántbányászata kiemelkedő
5. Hatalmas glinttavakat alakított ki itt a jég
6. Területének kb. felén a szintkülönbség kevesebb, mint 100 méter
7. Egyik végmoréna-dombsága négy tenger vízgyűjtőjének vízválasztója
8. A Pacifikus-hegységrendszer része
9. Területén a tundra éghajlat is előfordul
10. Területének jelentős részét tajga borítja
11. Éghajlatát befolyásolja a hideg tengeráramlás is
12. Partvidékén télen a tenger befagy
13. Legnagyobb folyójának hatalmas fordított fjord-torkolata van
14. Partvidéke szubdukciós övezet
15. Benyovszky Móric is eltöltött itt néhány évet
16. Tektonikailag aktív terület (földrengések, vulkánok)

(25 pont)